

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Hr. Bankdirektør

Konferensraad Heide

tilegnet.

27. Juli 1903.

Et folk kan blive gammelt, men ældes kan det ej,
når trofast det gemmer sine minder,
et folk kan blive lille, men fældes kan det ej,
når fremskridtets ledestjerne skinner.

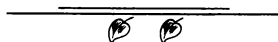
Ja knytter vi til minderne nye tiders dåd,
den fredens bedrift, som vi ævner,
da ved vi det for sikkert, vor skrøbelige båd
dog frem med den store flåde stævner.

Men mindet det er bundet til modersmålets ord,
og dåden til hjemlandskærligheden,
og ingen, som ej elsker sit sprog og fædres jord,
har dådskraft i krigen og freden.

Derfor en tak til dem, som har tegnet mindets skrift,
til dem, som har slebet sprogets klinge,
og tak til dem, som lader i fredens bedrift
vort gamle flag sprede sin vinge.

Ti ånden er den samme, den maner os endnu,
i sang som i stenskrift den luer;
den styrke hver en dansk dybt i hjærte og i hu,
den frelse vort folk, når faren truer!

MARIUS KRISTENSEN.

EDVARD LEMBCKE

EN LEVNEDSSKILDRING

AF

LUDVIG SCHRØDER

SÆRTRYK AF »HØJSKOLEBLADET«

KOLDING

KONRAD JØRGENSENS BOGTRYKKERI

1903

Edvard Lembcke. (Efter en Originaltegning af A. Jerndorff.)

I.

DET kan vække nogen Forundring, at den varmtfølende danske Digter Edvard Lembcke har haft en tysk Fader. Men denne, *A. C. Lembcke*, mente om sig selv, at han var af vendisk Afstamning; hans Fader havde været Embedsmand i Preussens polske Landsdele og følt sig trykket af Forholdene. Dertil kom, at *A. C. Lembcke* kun var 18 Aar, da han 1806 kom til København. Aaret efter oplevede han det engelske Overfald, Bombardementet og Bortførelsen af Flaaden. Den Harme, disse Begivenheder vakte, har paavirket det unge Menneske; selv deltog han som Livjæger i Udfaldene i Classens Have 1807 og gjorde ligeledes Tjeneste paa Amager i Vinteren 1813. Vist er det, han følte sig snart nøje knyttet til det danske Folk, og under hans Paavirkning udvikledes tidlig det samme Sindelag hos hans Søn.

Edvard Lembckes mødrene Slægt var dansk.

1763 blev J. Grønbech optagen i Københavns Brændevinsbrænderlaug. Han stammer ventelig fra Sognet Grønbæk i Lysgaard Herred, Viborg Amt. Præster, som har taget Navn efter dette Sogn, stavede det Grønbech.

Brændevinsbrænder Grønbechs Datter *Rebekka* var gift to Gange, først med en Boghandler Lykke og siden med en Ingeman. En Datter af det første Ægteskab, *Christiane Lykke*, blev gift med A. C. Lembcke. Deres eneste Søn var *Christian Ludvig Edvard Lembcke*, der fødtes i København 15. Juni 1815.

Mulig er der en Sammenhæng imellem det, at A. C. Lembcke var Svigersøn af en Boghandler, og Levevejen, han valgte, den at holde Bogauktioner. Hans Hustru var syg mange Aar igennem, og derved fik Hjemmet et Præg af ængstelig Stilhed. Edvard Lembcke lærte tidlig »at gaa sagte, at fare med Lempe, at tage Hensyn«. Hans Moder fødte to Døtre; den ene døde i den spæde Alder. Den anden, *Emilie*, der blev født 1816, var Edwards eneste Legekammerat, da Husets fattige Kaar ikke tillod nogen selskabelig Omgang. Hun døde syv Aar gammel, 1823, og fra nu af var han et enligt Barn. Da han tidlig havde lært at læse, ogsaa hvad der var skrevet paa hans Faders Modersmaal, tilbragte han megen Tid iblandt Bøgerne. Det var en Fest for ham, naar de Bøger, der

skulde sælges, kom til Huset. Faderen havde Sans for Digterværker, og disse frydede ogsaa i høj Grad Drengen.

Efter at have gaaet i en mindre heldig Skole, kom han i sit 11. Aar ind i Metropolitanskolen, hvor han snart udmærkede sig.

Et Træk, han har fortalt fra sine tidligere Skoledage, kan oplyse en Ejendommelighed, der bevaredes hos ham op igennem Aarene i Pagt med hans nationale og poetiske Sans. Han og hans Kammerater i anden Klasse — altsaa nogle Drengene i 11—12 Aars Alderen — havde besluttet at gøre et Korstog imod nogle Jødedrengene, der boede i en Fribolig i Krystalgade. Da de naaede der hen, forsvandt Jødedrengene i en Port, og i deres Sted kom der en overmaade lang Skomagerdreng ud og truede ad dem. Edvard Lembckes Kammerater flygtede; men selv blev han staaende. Skomagerdrengen slog hans Næse til Blods, uden at han kunde gøre Gengæld. Nogle unge Mennesker, der kom til, lagde sig imellem, og — har Lembcke fortalt — »jeg kunde gøre mit Tilbagetog med Bevidstheden om, at var alt tabt, var dog Æren reddet«. Der var noget af en Kriger i Edvard Lembcke, og han hørte til dem, som, hvis han var bleven Soldat, ikke godt kunde vige, men vel falde paa sin Post.

Grækernes Frihedskrig, Juli-Revolutionen i Paris og Polens Opstand vakte Edvard Lembckes historiske Sans. Men han følte mere for Grækerne og Polakkerne end for de franske Frihedsmænd, og hvad der siden mødte ham i Danmark, som smagte af den franske Liberalisme, tiltalte ham ikke rigtig.

To Dage før E. Lembcke blev konfirmeret, døde hans Moder. Kort efter blev han selv syg og kom til at spytte Blod. Siden den Tid blev han ofte hjemsøgt af Dødstanker. Han kunde da gaa ud til sin Moders Grav og sætte sig hen for at finde Trøst.

Et Aars Tid efter at han var bleven Enkemand, giftede Auktionsholder A. C. Lembcke sig igen. Det var ikke med en Kvinde, der var fremmed for hans Søn, men med en Slægtning og Veninde af Huset.

Den før nævnte Rebekka Grønbech, Edvard Lembckes Mormoder, havde en Broder, der havde gaaet den studerende Vej, *Daniel Grønbech*. Efter at han havde haft flere mindre Præstestillinger, var han 1796 bleven Sognepræst i Vium og Lysgaard i Viborg Amt. Det var hans yngste Datter, *Catharina Grønbech*, — altsaa et Søskendebarn til Edvard Lembckes Moder —, der nu skulde træde ind i den afdødes Plads. Der kom et sjældent smukt Forhold frem imellem den syttenaarige Ungersvend og hans Faders anden Hustru, og han blev en god Broder

for de ni Børn, der blev fødte i Faderens andet Ægteskab.

Imidlertid har den store Aldersforskel imellem Edvard Lembcke og hans Søsken voldt, at der i hans unge Aar ikke har kunnet udvikle sig noget kammeratligt Forhold imellem ham og dem.

I Metropolitanskolen fandt han en virkelig Ven i *Troels Smith*, som vel var $1\frac{1}{2}$ Aar ældre, men blev Student 1833 sammen med ham. De var ikke lidt forskellige, Tr. Smith »mere let og livlig«, Edv. Lembcke »mere alvorlig og tilbøjelig til Tavshed, naar han ikke blev foranlediget til at tale«; men en saadan Forskel kan bidrage til at knytte Mennesker sammen. Tr. Smiths Fader, *Daniel Smith*, blev 1834 Sognepræst i Stege, og det var lykkelige Dage, naar Edv. Lembcke besøgte sin Ven derovre. Der var fornøjeligt inden Døre; Brødrene Marstrand, der var nære Frænder af Huset, bidrog ikke lidet dertil. Men »Kronen paa Ferieglæderne«, har Lembcke skrevet, »var Udflugten til Klinten. Jeg har set Klinten til forskellige Tider; men en klar Sommerdag er dog det, der bedst passer til dens hele Karakter. Det er en rigtig Følelse, der har ledet Folketroen til at give Klintens Aand Dronningens Navn; dens Skønhed er nok imponerende, men dog saa smilende yndig — jeg kunde næsten

sige koket — i Sammenligning med de store Bjerge, som jeg jo kun kender af Billeder og Skildringer, men hvis vældige Storhed vist let faar noget overvældende og nedtrykkende.«

Lembcke studerede Teologi og havde en Tid den senere filosofiske Professor Rasmus Nielsen til Vejleder deri. Han tog en særdeles god Eksamen i 1838, da ogsaa Troels Smith fuldendte sit teologiske Studium.

Men Aaret 1838 fik paa anden Maade en afgørende Betydning i Lembckes Liv.

Den førnævnte Sognepræst Daniel Grønbech i Vium havde fristet den tunge Skæbne at blive sindssyg. Han blev entlediget fra sit Embede i Foraaret 1807. Hans Hustru, *Laurence Margrethe Reimers*, blev med sine 7 Børn hos sin Mand, til hans Sindssyge brød ud i Anfald af Raseri, der truede hendes og Børnenes Liv. Han er vel da bleven sat under Bevogtning; han døde først 1852. Men hun rejste med sin Børneflok til sin Fødeby, *Nysted* paa Lolland. Det var midt om Vinteren og under den engelske Krig, denne Rejse gik for sig, saa det maatte nødvendig være »under Nød og Besvær«. Hun var en Købmandsdatter og fik nu en lille Handelsforretning i Gang. Samtidig holdt hun Skole for Smaapiger, og ved denne dobbelte Virksomhed tjente hun Brødet til sig og sine Børn. »Efter at Børnene var voksede op«, har

Edv. Lembcke fortalt, »levede hun et nogenlunde sorgfrit Liv i sit lille tarvelige, men hyggelige Hjem.«

En af hendes Døtre, *Øllegaard Grønbech*, var gift med en Skipper *Jørgensen* i København. Denne døde 1836, Hustruen derimod først 1874. Det har da ikke været, fordi hun ikke havde noget Hjem, at deres Datter *Laura Charlotte* blev opdraget hos sin Mormoder i Nysted. Mulig har Skipperen, der i alt havde 6 Børn, haft svært ved at tjene Brødet til dem alle. I hvert Fald tyder det paa, at der var nogenlunde gode Kaar i Mormoderens Hjem, naar den lille Pige, der var født 1822, kunde blive optaget deri.

Det har været en Tid efter sin egen Moders Død, at Edvard Lembcke fulgte med sin Fader over til Nysted, hvor Catharina Grønbech, som skulde blive hans »anden Moder«, havde sit Hjem. Der saa han Laura Jørgensen lege med sine smaa Veninder, Præstens Døtre. Da hun var bleven træt af Legen, søgte hun ind i et køligt Værelse, hvor de københavnske Fremmede havde ligget om Natten; hun lagde sig paa den ældre Lembckes Rejsekuffert og faldt i Søvn. Edvard kom fra Haven og saa tilfældigt gennem det aabne Vindue. Der laa den niaarige Pige »frisk og blomstrende som en lille Rose, med Hovedet hvilende paa den ene Arm og med foldede Hænder«. Han stod længe og

glædede sig ved det smukke Syn uden at ane, at han saa et Glimt af sin Fremtid; men dette Billede kom ham siden bestandig i Tanker. Paa Grund af Slægtskabsforholdet saa han hende siden ofte om Sommeren, i København eller paa Lolland. Stille og umærkeligt kom der et andet Forhold imellem dem end det imellem Slægtninge. Det synes at have været 1837, at det kom ham for, han laa søvnløs i sin Seng i en forfærdelig Stemning, forladt og forstødt baade af Mennesker og af Gud. Da hændte det ham, hvad han har fortalt paa følgende Maade:

Natten gik over Himlen;
 min Taare randt saa tyst:
 Drømmen kom til mit Leje
 med Roser ved sit Bryst.

Saa fin og saa fyldig
 som Rosens Knop i Vaar —
 i Lokker faldt om Kinden
 det bløde, brune Haar.

Munden var saa lille,
 saa frisk og purpurrød;
 den unge Barm sig hæved
 med en Længsel saa sød.

Hun bøjede sig med Ynde
 over mig ned:
 alle mit Hjertes Klager
 de stilledes derved.

Hun saa mig ind i Øjet
 alt med saa mildt et Blik:
 den sommervarme Straale
 dybt ind i Hjertet gik.

Det var saa rent som Barnets,
 der vaagner af sit Blund;
 det var saa ømt som Stjernens
 i dunkle Sommerlund.

Mit Hjerte blev saa blødt derved
 og svulmed dog saa stort:
 det var mig, som jeg skued
 Guds Riges aabne Port.

Da bruste for mit Øre
 saa kæk en Harpeklang,
 da toned mig i Barmen
 saa from en Salmesang. —

Morgenhanen galed,
 og Drømmen maatte fly;
 men paa den klare Himmel
 der stod en Rosensky.

Natten var forsvunden
 og Stjernen slukket ud —
 men alle gode Drømme
 de komme vist fra Gud.

Med den Kvinde, han saaledes havde drømt
 om, var han, da han i Oktober 1838 havde
 taget sin Embedseksamen, først sammen hos

hendes Moster, Præsten *Lemvighs* Hustru i Krummerup ved Næstved, siden en Maanedstid daglig i København; men han fik ikke talt ud med hende: »et lille Ord kan være svært at udtale, naar Livets Lykke beror derpaa.« Efter hendes Bortrejse tilbragte han nogle Dage i en mørk Stemning; saa skrev han til hende og fik hendes Ja. Han besøgte hende i Nysted, og det var lykkelige Timer, de var sammen, skønt Bedstemoderen netop da var bleven ramt af et apoplektisk Anfald. Da han havde taget Afsked med Laura Jørgensen og i en skummel Decembemat blev roet over Guldborgsund, maatte han i sine tungsindige Drømmerier tænke paa Dødens Flod, der nu skilte ham fra Livet og dets Glæde.

Natten ruger stum og mørk;
sorgfuldt Bølgen sukker;
paa de skumle Vandes Ørk
Baaden ensom vugger.

Færgemanden uden Ord
langsomt Aaren fører;
trindt omkring paa Hav og Jord
intet Liv sig rører.

I den tunge Taagenat
ingen Stjerner blinke;
kun fra Kysten ængstlig mat
blege Lys mig vinke.

Men med Kølens dunkle Spor
mørkt mit Øje følger;

Landet, hvor min Lykke bor,
mer og mer sig dølger.

Edv. Lembcke havde taget de Prøver, som foruden teologisk Eksamen hører til, for at opnaa Præstekald i Danmark, og han havde begyndt at søge smaa Embeder af denne Slags. Da fik han fra *Frederik Lange* (1798—1862), der 1841 var bleven Rektor ved Vordingborg lærde Skole, en Opfordring til at søge en Adjunktplads ved samme. Lange kendte ikke Lembcke, men maa have hørt om ham og vel navnlig ogsaa om, at han havde studeret de nyere Sprog og Historie med Iver. Lembcke fulgte Raadet og fik Pladsen. Baade Lange og hans mærkelige Hustru, Luise Paludan-Müller, har haft Betydning for E. Lembcke. Men mest Betydning fik dog Adjunkt-Stillingen for ham ved at aabne ham Udsigt til at hjemføre sin Brud.

Det er en underlig frejdig Længselsang, hvori Lembcke har udtrykt sit Haab om, hvad Sommeren skulde bringe ham. Den slutter med Versene:

Til Sommer, til Sommer!
da springer alle Blomster ud,
og Rosen for alle Blommer
vil være min Brud.

Min Rose, jeg kommer,
jeg flyver i din aabne Favn;
der er mit Hjertes Sommer!
Der er min Længsels Havn!

Efter i August 1841 at have holdt Bryllup med Laura Jørgensen i København, kørte han med hende paa en lejet Vogn («Ekstrapost») til deres ny Hjem i Vordingborg. »Da jeg den næste Morgen førte hende ud i *vor* Have — jeg ser hende endnu i den hvide Morgenkjole med en rød Sløjfe og den lille nydelige Kappe; nu er jeg saa gammel, at jeg kan skrive dette, min Længsel og mit Savn er ikke udslukket af Tiden; men nu kan Ventetiden jo ikke blive saa lang«. Dette skrev han, saa vidt skønnes, i Firserne, efter at han havde mistet hende 1875. Han skrev det til sine Børn. For ham var det »usigeligt«, hvad han havde ejet i denne Kvinde; han maatte være gammel for at kunne skrive derom; han trøstede sig kun ved Haabet om atter at møde hende.

II.

PAA Sølvbryllupsdagen (7. August 1866) skrev
Lembcke til sin Hustru:

Jeg ser dig for Øje, som om det var i Gaar,
med Rosen ved dit Bryst og med Myrten i dit Haar,
i Slørets Folder hyllet, en rødmende Brud,
og du var saa ung, og du saa saa yndig ud. — —

Jeg bejled ej i Verden til Storhed og Glans,
et Par Smaablomster vandt jeg dog af Ærens favre Krans,
og Danmarks Kvinder lytted dog stundom til min Sang,
men du alene véd, hvad der bor i dens Klang

*Fast altid, naar jeg sang, det kendtes paa min Røst:
en ædel Kvindes Billed opfyldte mit Bryst;
snart som en dejlig Jomfru, snart som en Moder øm —
men dit var jo det Billed, der søved for min Drøm.*

Se, Tiden ruller hen med ustandselig Il;
end har dog Sommerdagen ej tabt sit varme Smil;
end kan mit Hjerte flamme ved et Kys af din Mund;
endnu kan Gud os unde saa mangan Glædesstund.

Og kommer der en Vinter og hvidner vort Haar,
skal Hjertet dog gemme sin lyse, friske Vaar,
og altid skal du være min søde lille Brud,
for du er saa ung, og du ser saa yndig ud.

Fru Laura Lembcke. (Efter Fotografi.)

Lembckes Hustru var — efter dette Digt — den, der lagde Klang i al hans Digtning. Hendes Billede svævede for hans Øje, hvad han saa sang.

Da Vordingborg lærde Skole blev nedlagt, flyttede de fra Hjemmet, som hun havde styret med stor Dygtighed, skønt de havde Skoledrenge

paa Kost, ind til København, hvor Lembcke delte sig imellem Undervisningen i et Par Skoler og Forberedelsen til filologisk Embedseksamen. Han havde fundet sig saa vel ved at være Lærer, at han tog det som sit Livskald, og Madvig opmuntrede ham til at tage den Embedsprøve, som i Regelen krævedes for at faa overordnede Stillinger i den lærde Skole. Da kom 1848, og Lembcke gik med i Borgertoget til Slottet med Professor Høyen under den ene Arm og en Arbejdsmand under den anden under Tonerne af »Danmark, dejligst Vang og Vænge«. Han var med i Folkeskarerne, der under Sangen: »Naar Kongen er med os« flokkedes om Frederik den Syvende paa hans hvide Hest, naar han tog Afsked med Soldaterne. Han meldte sig paa Centralskolen til Uddannelse af Befalingsmænd for frivillig at tage Del i Krigen for Fædrelandet. Hans Hustru søgte aldrig med et Ord at holde ham tilbage fra hans Beslutning. Vel kunde han i en Sang, skrevet til Festen for Sønderjyderne paa Klampenborg den 5. September 1865, prise den danske Kvinde som den, der i det afgørende Øjeblik bliver »Valkyrien, der vinker Danmarks Mænd til Heltefærd«. Det var da som saa tit ellers om sin Hustru, han sang.

Lembcke var for nærsynet, til at han kunde bruges i Krigen. Saa tog han atter fat paa

Læsningen, fik sin filologiske Eksamen og blev efter en kort Virksomhed som Adjunkt i Odense i September 1850 Konrektor ved Haderslev lærde Skole. Den var i hans Øjne »Avantgarden for den danske Nationalitets Indrykning i det gamle danske Sønderjylland«. Kom han ikke til at kæmpe med Sværdet for den danske Sag i 1848, saa skulde nu *hele* hans Livsgerning samle sig om Kampen for den. Han flyttede med sin Hustru ind i en lille Lejlighed over Købmand de Wulfs Butik, senere ud paa et lille Landsted, »Jørgenslyst«, udenfor Haderslev. I disse Hjem fødte hun hans Sønner. Hvad han følte første Gang, han oplevede dette — efter et 10 Aars barnløst Ægteskab —, har han udtrykt i disse Linier: »Da min Dreng blev lagt i mine Arme og jeg saa Moderen mat og svag, men med et lykosaligt Smil, saa følte jeg mig saa overvældet af Lykke, at jeg var nær ved ligesom Petrus at blive forfærdet over al den Velsignelse!« Men da denne førstefødte Søn døde to Aar gammel, »saa man først«, har hans Medlærer i Haderslev, Johannes Fibiger, skrevet, »hvilket Lidenskabs Dyb der boede i Faderen; man kom til at tænke paa Kong Lear med Cordelia i sine Arme; Sorgen dulmede først, da han siden fik tre dygtige Sønner, der alle har gjort ham Glæde«.

Paa Forposten i Haderslev blev Lembcke

Folkesanger. Inden der skal fortælles derom, er der god Grund til at minde om Sangen, han skrev til Studenterjubilæet 1858. Selv havde han ikke taget synderlig Del i Studenterlivet og for Eksempel aldrig været Medlem af Studenterforeningen. Men han havde noget, han ved denne Lejlighed vilde sige til enhver af sine jævnaldrende — ud af sit Hjertes Inderste:

Plukked i Musernes Lunde du Kranse?
 Byggede du kraftigt paa Dannemarks Vold?
 Brød du mod Løgn og mod Dumhed en Lanse?
 Løfted du for Ret og for Frihed dit Skjold?
 Skrev du dit Navn paa en Daad, som var værd
 mer end de Kranse, som Døgnet kan binde?
 Held dig, en Gang skal Erindringens Skær
 mildt paa din Livsaften skinne!

Sig, om du fandt paa din Vandring en Kvinde,
 ren og skær som Liljen og trofast og øm?
 Ejer du end kun det hellige Minde
 eller kun et Billed, der bor i din Drøm?
 Held dig, min Broder! — for Smerter og Savn
 sødere Trøst er i Verden ej funden:
 nævn du saa sagte det elskede Navn;
 tøm saa dit Bæger til Bunden.

Det var om Maalet, der havde vinket *ham*,
 og om Valkyrien, der havde styrket *ham* til at
 hige efter Maalet, han havde et Ord til sine
 Kammerater. Han sluttede med disse Linier:

Livet er Alvor, og Striden er haard:
 Blændværkets glimrende Boble maa briste;

men, hvad vi elsked i Ungdommens Aar,
blive vi tro til det sidste!

Fysikus Madvig havde faaet fat i denne Sang under et Ophold i København og bragt den med til Haderslev, og den bidrog stærkt til, at Lembcke siden fik Opfordring til at digte Fædrelandssange. Den første kom dog, uden at nogen havde bedt om den.

I Aaret 1859 blev F. E. Boisen, der som Præst i Vilstrup havde taget livlig Del i Sammenkomsterne i den danske Klub »Harmonien« i Haderslev, forflyttet til Stege, da Daniel Smith havde taget sin Afsked. Der skulde holdes en Fest for Boisen i den nævnte danske Klub, og man bad Lembcke om at skrive en Sang til denne. »Det har altid pint mig at skrive Sange paa Opfordring. Jeg gik og spekulerede først paa en Melodi, og saa blev jeg hængende ved »En dejlig ung Ridder«, som den Gang netop var indført af Sangkvartetten. Men imedens jeg nynnede paa den, saa *kom af sig selv* »Vort Modersmaal« frem, *næsten uden at jeg vidste af det*, og saa maatte jeg skrive en anden til Lejligheden.« »Lejlighedssangen« har maaske ikke stor digterisk Værdi; men der er adskilligt i den, som er udsprungen af Lembckes Liv. Han begynder med at skildre sit Fædreland som det, der bestaar af de mange smaa Stykker, som alle er omværnede af Bøl-

ger, men dog danner et Hele. Og derpaa heder det — og nu kan man ikke godt andet end at tænke paa Lembcke i sit Hjem:

Med danske Mænd er det ligesaa:
 hver gaar for sig sin egen Bane;
 sin egen Dont han passer sindigt paa
 og bliver i sin gamle Vane;
 først naar der kommer ret en Alvorsdag,
 da føle de, der er en fælles Sag;
 da staa de op
 i sluttet Trop
 og flokkes om den gamle Fåne.

Og som det er, er det jo ganske godt:
 det stille Vand er dybt til Bunden,
 og i sit Hus har hver sit eget Slot,
 og der er hyggeligst i Grunden;
 men det kan ogsaa blive til en Trang
 at rystes ud af Folderne en Gang;
 før Vandet maa
 helt stille staa,
 før maa der røres op til Bunden.

Fremfor alt maa man dog lægge Mærke til Lembckes egen Forklaring om Oprindelsen til Sangen om det danske Sprog. *Hans ypperste Sang er kommen af sig selv*, det vil sige: den er vældet op af, hvad der levede inde i ham. Det var hans *Hustrus* Billede, der steg op for ham og blev ham et Udtryk for det danske Modersmaal. Lembcke havde hørt megen god Musik, og hvor betaget han kunde

være af at høre en Koncert — særligt af at høre Kellermanns Violoncel —, viste han i sit Digt »Koncert for alle Instrumenter«. Men helst hørte han dog paa sin Hustru, naar hun sang ved Guitaren; det kunde være Sangene af *Elverhøj* eller andre, som var i Yndest. »Hun havde en dejlig Sopran, saa klangfuld og blød, og lykkeligvis havde hun ikke gennemgaaet nogen Syngeskole; jeg har aldrig hørt en saadan Kvindestemme siden.« Dette har Vilh. Andersen anført efter hans »Erindringer« og med god Grund tilføjet: Det var den Stemme, han tænkte paa, da han skrev Sangen om vort Modersmaal, der »har saa mild en Klang«.

Om den anden af Lembckes bekendte Sange med mere Ret kan kaldes »en Lejlighedssang, skreven efter Opfordring«, maa staa hen. Der skulde i 1859 holdes et stort Landmandsmøde i Haderslev, *den syvende danske Landmandsforsamling*, og ved denne Lejlighed blev han opfordret til at skrive en Sang »for Sønderjylland«. Det har vel da gaaet igennem hans Sind, at der var mange af de danske Landmænd, som trængte til at se det Land og det Folk i Herlighed, for hvis Skyld han og mange andre havde taget en Gerning op, der skulde befæste dets Forhold til Kongeriget. Han har tænkt paa, hvordan han selv var indtaget i dette Land og dette Folk, som han havde været

indtaget i den lille Pige, der blev hans Hustru, hvordan han var gennemtrængt af de samme Følelser under sin Virksomhed iblandt Sønderjyderne, som han havde kendt, da han vaklede imellem Haab og Frygt overfor Laura Jørgensen, der vel var »vokset af hans egen Stamme«, men om hvem han en Stund ikke vidste det sikkert, at hun vilde dele alt med ham. Og saa kom han til at skrive:

Du skønne Land med Dal og Bakker fagre,
 med grønne Enge og med gyldne Agre,
 med Kløfterne, hvor Bækken
 sig gennem Krattet snor,
 og langs med Vejen Hækken,
 hvor Fuglesangen bor!
 Skønne Land! i din rige Have
 Mindets Blomst gror paa Heltegrave,
 Mindets Blomst!

Særlig naar man færdes i Egnen ved Skamlingsbanke, men vel ogsaa andensteds i det østlige af Sønderjylland, vil man undres over den fortræffelige Naturskildring, der er givet i dette Vers. Men det herlige Land og dets Folk er for Lembcke en dejlig Kvinde, til hvem der er kommen en Bejler Syd fra »i Glansen af Rigdom og af Magt«. Men det hedder om den Bejler, der kom Nord fra:

Den anden rakte Haanden jævnt og stille
 og havde ikke mange Ord at spilde. —

»Saaledes som Digteren her har skildret det Folk, han tilhørte«, bemærker Vilhelm Andersen, »var han selv«. Med Tanken derpaa kan man desto tryggere fastholde, at det ogsaa i denne Sang var hans Hustrus Billed, der »svæved for hans Drøm«.

Det hører til de stærke Minder fra min Ungdom, da jeg lærte at synge: »Vort Modersmaal er dejligt« og »Du skønne Land med Dal og Bakker fagre«. Det var jo maaske ikke saa mange Steder i Landet, hvor Folkesangen levede. Jeg hørte til en Studenterkreds, som sang meget. Der var unge Sønderjyder — blandt andet Søner af Laurids Skau — i denne Kreds, og der var flere af dem, der havde hjemme i Kongeriget, som jævnlig gjorde Ferierejser til Haderslev-Egnen. Det har jo bidraget til, at vi tidlig kom til at synge disse Lembckes Fædrelands-sange. Men gennem P. O. Boisens Sangbog fandt de Vej til syngende Kredse i det hele Land.

Der er foruden de to Sange fra 1859 en tredje, som tiltalte os i hine Aar før den sidste Krig ved sin høje Alvor. En af mine nærmeste Venner, Ludvig Wagner, nu Præst i Sakskøbing, fik den norske Organist Lindemann til at komponere en ny Melodi til den, som siden blev brugt i danske Samfunds Møder. Det var den Sang, der begynder med de to Vers:

Kongen raader for Danmarks Rige; han bærer Kronen
af Guld;

hver ærlig Mand i Danmark er Kongen tro og huld.
Den holdt i tusind Aar; saa stolt og fri er Danmarks Krone.

Af Folkets Kraft er Kronen støbt; indviet er den af Gud;
ved den skal ingen fremmed røre og byde os Herrebud.
Den holdt i tusind Aar; saa stolt og fri er Danmarks Krone.

Der er intet i denne Sang af Lovord over ham, som bar Danmarks Krone. Men at Lembckes Hjerter alligevel slog varmt for den *folkelige* Konge, hvem han havde været med at hilse, naar han i 1848 red ud paa sin hvide Hest for at tage Afsked med Tropperne, der drog i Felten, det fik man at se i Sangene, han skrev efter hans Død, vel allermest i »Kongens Hjemfart«, der første Gang blev trykt i »Dannevirke« for 30. November 1863, med denne Begyndelse:

Mens den sidste Hilsen drøner tungt fra Ø til Ø,
gaar den sorte Dødningssejler over Østersø;
over dybe, dunkle Vande skrider den med Sorg,
fører hjem den døde Konge til hans Fædres Borg.

Østersø, som kærligt trykker Danmark i din Favn,
bær ham sagte, bær ham varligt sidste Gang i Havn!
Folket bar ham jo paa Hænder, indtil Døden tro;
gerne vilde det ham baaret til hans sidste Bo.

Denne Sang blev vel aldrig Folkesang, skønt den kan synges lige saa vel som Hauchs:
»Hvorfor svulmer Weichselfloden som et Helte-

bryst«, og Lembckes andre Digte fra Vinteren 1863—64 blev heller ikke tilegnede af Folket. Det er derimod Tilfældet med en Sang, der blev benyttet ved en Fest den 7. Decbr. 1864 i Anledning af Dagbladet »Fædrelandets« fem og tyve-aarige Bestaaen, men som har lige saa lidt eller lige saa meget med denne »Lejlighed« at gøre som »Modersmaalet« med Afskedsgildet for F. E. Boisen. Det er den mægtige Sang om den dybe Sorg og det lyse Haab:

Blev nu til Spot dine tusindaars Minder?
 er dit Sværd nu brustent og plettet dit Skjold?
 blev dine Mænd nu til klagende Kvinder?
 trampe dine Fjender den sløjfede Vold?
 Er nu paa Sange din Bøgelund tom?
 maa vi nu blues med Blikket mod Jorden
 ved hver en Tone, der minder os om,
 at du var Dronning i Norden. . . .

Lad os da vente og ikke forsage,
 agte paa de varslende Tegn under Sky,
 bære de tunge Forsmædelsens Dage:
 atter skal i Danmark en Morgen dog gry.
 Kommer da Luftningen frisk over Strand,
 ruller da vældigt den vækkende Torden,
 da skal du atter, mit Fædreland,
 løfte dit Hoved fra Jorden!

Havde hans Hustrus Billed »svævet for hans Drøm«, da han sang om Modersmaalet, og da han sang om Sønderjylland, saa var det samme Tilfældet, da han tolkede sin Sorg over sit

•Modersmaalet• i Skibelund.

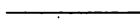
Fædrelands Fornedrelse fra at være »en Dronning i Norden« og sit Haab om dets Oprejsning.

Det er disse tre Sange af Lembcke, der er bleven Folkesange, — de tre, hvorpaa det tydeligst kendtes, at

en ædel Kvindes Billed opfyldte hans Bryst:
snart som en dejlig Jomfru, snart som en Moder øm.

Det er derfor, jeg mente at turde udtale ved Afsløringen den 27. Juli 1903 af Mindesmærket i Skibelund, at der vel ikke kunde tænkes noget lykkeligere Greb end det, Billedhugger *Hansen-Jacobsen* havde gjort ved til Lembckes Brystbillede at knytte en Kvindeskikkelse, om hvilken man uvilkaarligt maatte udbryde:

En højbaaren Jomfru, en ædel Kongebrud,
og hun er saa ung og saa yndig ser hun ud!

III.

JOHANNES Fibiger har fortalt, at der ved Lembckes Landsted »Jørgenslyst« var et Havehus »med Fuglesang og susende Træer omkring«, og her dvælede han allerhelst. Efter sin Hustrus Død skildrede han sit Hjem i disse underlig smukke, men vemodige Vers:

Huset var lavt, og Taget var Straa;
men Roser groede derved,
og Storken bygged sin Rede derpaa,
og inde var Lys og Fred.

Den friske Kilde sprudled og klang,
og Haven bød Skygge og Ro;
Fyrreerne sused en sælsom Sang —
der var det godt at bo.

Hunden sprang i sin Lænke om,
den kendte sin Herres Fjed;
Smaadrene mærked, at Fader kom
og løb fra Legen af Sted.

Jørgenslyst. Efter Maleri.

Og Hun med Smil mig i Møde gik,
 hun bar den mindste paa Arm;
 ved de velsignede Øjnes Blik
 blev jeg om Hjertet saa varm.

Men Storken er fløjet, og Hunden er skudt,
 og Huset i Fjendevold;
 og Livets fejreste Blomst er brudt;
 thi Hun ligger bleg og kold.

Lembckes slesvigske Veninder sendte ham efter 1864 et Maleri af »Jørgenslyst«. Derefter er det hosstaaende Billede af hans haderslevske Hjem udført. Med Maleriet fulgte en Pude, hvorpaa der var syet en Egekrans, hvilende paa Dannebrog. Det er bleven mig meddelt, at Landskabsmaler P. C. Skovgaard havde givet Tegningen til Pudens, og at hans Hustru, Georgia, født Schouw, havde syet Egekransen, medens de nordslesvigske Kvinder selv havde udfyldt Dannebrogsgunden.

Men hvordan var Lembcke som Lærer? En af hans Disciple, Biskop L. N. Balslev i Odense, har stillet til min Raadighed en af sine gamle Optegnelser om ham. Den skal her gengives: »Saa var der Konrektoren, den bekendte Digter Edvard Lembcke, en ualmindelig retsindig Mand, for hvem vi nærede dyb Agtelse. Naar han trak et Smil paa sit alvorlige Ansigt, var det en Begivenhed. Der var dog én Dag om Aaret, da den alvorlige Skolemand blev

munter og ungdommelig; det var ved Skolens aarlige Skovture, som han var behjælpelig med at ordne; og paa selve Skovturen, hvor man altid legede »Røvere og Soldater«, var han ivrig Røveranfører. — Han var en stærk Tobaksrøger, og daglig saa man den lille Mand med Brillen, Bulehat og en stor Slængkappe over Skuldrene fare ilsomt til og fra Skole med den aldrig svigtende Cigarstump i Munden. — Ogsaa var han en anset og dygtig Skolemand, som sad inde med megen Lærdom; han var baade teologisk og filologisk Kandidat. Men han var ofte distrahit. Jeg ser ham endnu tydeligt gaa op og ned ad Gulvet med sin bekendte »Horats« i det grønne Bind paa Ryggen og helt fraværende med sine Tanker eller staaende og tromme med Fingrene i Vinduskarmen, medens den først afhørte Discipel baade oplæste og oversatte den hele Lektie; saa vaagnede han op, naar der blev Stilhed, og samvittighedsfuld, som han var, oversatte han Lektien bagefter for at være vis paa, at den var bleven rigtig oversat. Fik man ham til at fortælle, hvad ikke var vanskeligt, om de gamle Romeres Husliv og Skikke eller om vore Udsigter til Krig med Preussen og senere om Krigens Gang, saa løb Timen let for ham. — Den, der vilde, kunde hos ham lære meget; den, der hellere vilde dovne, kunde ogsaa gøre dette.«

Sognepræst C. F. Balslev i Borup har givet mig en Meddelelse om det Indtryk, han har faaet af Konrektor Lembcke. Hvad han skriver, er ikke Udtog af en gammel Optegnelse, men hvad han nu kan mindes. I alt væsentligt stemmer det med, hvad Biskoppen har skrevet. Han fremhæver, at det ikke laa for Lembcke at komme i et nært personligt Forhold til Disciplene. Men — »vi havde alle og altid en stor Ærbødighed overfor Lembcke og kunde aldrig falde paa at gøre Løjer i hans Timer, og vi kendte ham jo allerede den Gang som Forfatter til: »Vort Modersmaal«. Hans glødende Kærlighed til Sønderjylland og alt dansk og vor Ret overfor Tyskeriet kendte vi og beundrede, og vi vidste . . ., hvilken Ild der brændte i den lille alvorsfulde Mand. Han kunde undertiden i Timerne falde i Tanker, og saa pludselig vaagne op med et dybt Suk, som om han i Aanden havde været langt borte i dyb Optagethed; men vi havde Ærbødighed derfor, vi vidste, at det var vort Lands dyrebare Sag, der optog ham, og at han saaledes pludselig havde i Tankerne gjort et Spring fra de græske Antikviteter til Danmarks Livsspørgsmaal. — Han kom altid i yderste Øjeblik med største Il, farende fra Hjemmet til sine Timer paa Skolen, som om han havde ondt ved at løsrive sig fra de kære Sysler hjemme, enten

det saa gjaldt Sønderjylland og dets Pris eller Oversættelsen af Shakespeare. Han arbejdede til sent ud paa Natten i Studerekammeret, hvor man vilde vide, at han begyndte med 12 Fiber stoppede, og gik i Seng, naar den sidste var røget ud. — Hans Fyrighed kom frem, hver Gang vi havde Skoleskovtur. Han stillede sig altid i Spidsen for Røverne og var den ivrigste og vanskeligste at fange af alle disse. Men som sagt: i personligt Forhold til ham kom vi ikke. Dertil vejede han vist for meget.«

Naar man har fulgt Lembckes Udvikling i det stille Barndomshjem og lagt Mærke til, at han kun havde en enkelt Ungdomsven, — naar man har set, hvor meget hans Hjem var for ham, og hvordan han i Lejlighedsdigtet til F. E. Boisen hævder det naturlige i at holde sig til sin egen lille Verden, — saa kan man ikke undre sig over, at det faldt ham svært at komme i et personligt Forhold til sine Disciple. Men han har aabenbart alligevel haft stor Betydning for dem; daglig at se en Mand, i hvem Fædrelandskærlighedens hellige Ild brænder, kan ikke andet end virke godt paa unge Mennesker, som nærer dyb Ærbødighed for ham.

Vil man have et Indtryk af Lembckes Forhold udenfor Skolen, da kan man ventelig faa det ved at lægge Mærke til, hvad han har skrevet om Herredsfoged *Heide*, som han betegner

som »en virkelig Prydelse for den danske Embedsstand« :

»Han var et klart og skarpt Hoved, resolut og snarraadig, og forstod at sætte sig i et ypperligt Forhold til sin Jurisdiktions Beboere, skønt en Del af dem (f. Eks. i Christiansfeldt) var tysk-sindede. I Omgang var han fornøjelig, fuld af Vid og Lune, og medens han syntes at være mest anlagt paa en forstandig og ædruelig Livsbetragtning og var en ubarmhjerterig Forfølger af tomme Fraser og falsk Sentimentalitet, havde han en aaben Sans for den ægte Poesi. Rungstedts Lyksaligheder var et af hans Yndlingsdigte. Af de tre Herredsfogder var han den eneste, der blev paa sin Post til det yderste.«

Det er Mænd som Heide, i hvis Selskab Lembcke har fundet sig vel. Men han holdt ikke Omgang med mange Mennesker.

Johannes Fibiger har fortalt, at Lembcke levede i trangere Kaar, end det syntes nødvendigt efter hans Embede. Grunden blev der ikke talt om; »at gøre sin Pligt er en saa ligefrem Ting, at den ikke er værd at spille Ord paa.« Avktionsholder Lembcke havde skabt sig en god Stilling ved det Ord, han med god Grund havde faaet paa sig for at være en bundhæderlig Mand. Men han lod sig overtale til at gaa med i en Fabriksvirksomhed, som fuldstændig mislykkedes; derved kom han i trange Kaar,

saa han til sin Død i Maj 1868 behøvede Sønnens Støtte, og samtidig var denne under Forsøget paa med sin lille Mødrenearv at komme det uheldige Foretagende til Hjælp selv bleven indviklet i dette og havde paadraget sig Forpligtelser, som tyngede paa ham i lange Tider, og som det særligt faldt ham vanskeligt at fyldestgøre efter Forflyttelsen til København, hvor hans Indtægter var væsentlig mindre end før. Edv. Lembcke kom da først i sine allersidste Leveaar ud af vanskelige økonomiske Forhold. Det er ikke usandsynligt, at hans Iver for at kunne svare enhver sit har bragt Fart i hans Oversættervirksomhed. I saa Fald kan man her som saa ofte i Livet skønne, at der er kommen noget godt ud af Trængselen. Ikke blot den danske Læseverden maa se det som et stort Gode, at Lembcke kom til at bearbejde Foersoms Oversættelse af *Shakespeares* dramatiske Værker og selvstændig oversætte *dem*, Foersom ikke havde gengivet paa Dansk (1861—67), at han kom til at udgive »udvalgte dramatiske Digte og Fortællinger« af *Byron* (1873—76), *Swinburnes* Tragedie »Erechteus« (1877) og *Thomas Moores* »Lalla Roock« (1878) i sine gode Oversættelser. Men for ham selv har det vist været en Lindring i trange Tider at have denne betydningsfulde Gerning at sysle med.

Ulykkesaaret var for Edv. Lembcke et knusende Slag. Men han har ikke kunnet tænke sig, at hans Gerning i Sønderjylland dermed skulde være endt. Naar han med de fleste andre, som havde arbejdet ved Skolen dernede, i København begyndte en »*Haderslev Læreres Skole*«, da gav de jo dermed til Kende, at de ventede, den Tid snart maatte komme, da de kunde vende tilbage til deres forrige Virkeplads. Jeg kender af egen Erfaring denne Stemning. Vi, som havde været Lærere paa Rødding Højskole før Krigen, lejede os ind i Askov i 1865 i Forventning om, at vi snart igen kunde tage Gerningen op i Rødding. Med hvert Aar, der gik, blegnede Haabet om, at vi skulde opleve Bladvendingen, og saaledes har det ogsaa været for Lembcke. Men han følte det desto bitrere, da de blev færre, som forstod ham, naar han talte om »den store Gengældelsesdag«.

Og saa blev hans Hustru syg. 1870 tilbragte han Sommeren paa Klampenborg, for at Landluften kunde styrke hende. Han sang da om »Hvilen i Skoven«, hvor Bøgen havde udbredt sit Telt til Værn mod Solens Lue, og hvor Lejet var redt paa Mossens bløde Tue. Han tiltalte sin syge Hustru med en Ømhed som en Moders overfor sit Barn. Paa sin Arm vilde han gerne i Kærlighed bære hende over Livets haarde Veje:

Mosset svulmer jo saa blødt;
 Løvet hvisker, Bien summer,
 Skovens Duer kurre sødt --
 læg dit Hoved ned til Slummer.

Milde Drømme i dit Blund
 skal med Trøst forbi dig drage,
 lokke om din blege Mund
 Smilet frem fra gamle Dage.

Har Opholdet paa Landet hjulpen lidt, saa var det ikke nogen varig Bedring. Hun døde 1875.

Selv boede Lembcke, der 1888 havde ophørt at give Undervisning, i sine sidste Aar paa Fasangaarden i Frederiksberg Have, hvor Oehlen-schlæger havde haft sit Alderdomshjem. Hans Søster Emilie styrede hans Hus, og hans Søn-ner var hans stadige, til Dels daglige Omgang.

Naar man tænker paa, at Lembcke, som 1848 forgæves havde forsøgt paa at blive Officer, baade var Teolog og Filolog, saa er det ret mærkeligt, at hans ældste Søn blev Officer — Oberstløjtnant *Immanuel Lembcke* —, hans anden Søn, *Holger*, Teolog og den tredie, *Svend*, Filolog. De to sidste døde begge før deres Fader.

Svend er skildret som »en ung, elskværdig, digterisk begavet Filolog«; han var Assistent i Geheimearkivet. Sin digteriske Begavelse an-vendte han til en Begyndelse paa Studenter-komedier som »Kærlighed og Pædagogik«, men

fik siden et Karacterskuespil, »Fruen paa Trollesholm«, opført paa Dagmarteatret. Hans Fader saa med Forventning paa, hvad der kunde komme ud af hans digteriske Virksomhed. Men saa døde han allerede 1891. *Holger*, der havde taget teologisk Eksamen 1879, blev i Juni 1881 ordineret til personel Kapellan hos Provst A. C. L. Heiberg i Helsingør; men denne Virksomhed ophørte, da Heiberg tog sin Afsked i November 1882. Efter tre Aars Forløb overtog han en lignende Stilling i Søborg og Gilleleje Sogne. Men i April 1887 gav han sig med Støtte af et Legat paa en Studierejse til Tübingen, som varede til Januar 1888. Efter den Tid overtog han ikke mere noget Embede, men virkede som Lærer; dog prædikede han af og til for andre Præster og deltog stadig i Menighedspleje og Fattigpleje. Han stillede meget store Krav til sig selv som Præst, og dette har maaske været Grunden til, at han opsatte at søge Embede, indtil Døden bortrev ham i Februar 1896. Han var — efter sin nulevende Broders Skøn — den af Børnene, der stod Faderen nærmest. Han voldte aldrig den gamle Mand andre Bekymringer end dem, hans Helbred gav Anledning til i Slutningen af hans Levetid. Han levede hos sin Fader i alle de Aar, han ikke var Kapellan eller paa Udenlandsrejse, altsaa uafbrudt fra 1888, og var

ham en trofast Støtte. Hans tidlige Død ramte derfor Edv. Lembcke som et Kølleslag. Der gik et Aar, saa var ogsaa hans Livsløb sluttet, 22. Marts 1897.

Af Mænd udenfor Slægten, der jævnlig besøgte Edv. Lembcke paa Fasangaarden kan nævnes hans Medlærere fra Haderslev Skole, særlig Johannes Fibiger og Dorph, Arkitekt Th. Bindsbøll, Carl Ploug og den gamle Filolog og Kunsthistoriker J. L. Ussing.

Lembcke tilbragte megen Tid med Læsning, men gik daglig hele Aaret igennem lange Ture i Frederiksberg Have. Under en høj og fyldig Rosenbusk ved Havedøren paa Fasangaarden sad han ofte paa varme Dage, naar de hvide Roser stod i Flor, med en sort Fløjels Kalot paa Hovedet, en lang Pibe i Munden og Eftermiddagskaffen paa et lille Bord ved Siden af sig. Han kunde sidde der i Timevis og med sit milde, drømmende Blik se paa den dejlige Natur, der omgav ham. Kom der saa en lille Fugl og satte sig foran ham, kunde han tage den Kikkert op, han altid bar hos sig, for at iagttage Fuglens Bevægelser og more sig over dem.

Han kunde være meget livlig i Selskab med dem, han satte Pris paa, og alt, hvad der havde opildnet ham i de yngre Aar, kunde lige til hans sidste Aar gøre ham varm.

Lembcke var ved Universitetets Jubilæums-

fest 1879 bleven Æresdoktor; han blev 1888 Ridder af Dannebrog. At Sønderjyderne trofast bevarede deres Kærlighed til ham, var dog hans største Hæder. Unge Studenter derovre fra bar hans Kiste og sang ved hans Grav; en Blomsterdekoration med signerede Baand var kommen fra det Land, som han kunde nævne med saa mange ømme Navne: »Vor Længsels Land, vor Smertes Land, — du Ædelsten, til Smykke sat paa Danmarks blanke Skjold, —

hvor danske Heltevugger stod,
hvor ingen Plet er tom
for Spor af Danskes Daad og Mod.«

